

Vit eiga at stuðla, men ikki stýra listini

- Umstøðurnar hjá leiklistafólki at virka undir í Føroyum eru ikki nóg góðar hóast tær eru bøttar. Menningarmøguleikar eru til staðar. Eitt av høvuðsmálunum við mentapolitikki má vera at fáa fram skapandi gávur hjá fólki, og at geva hesum góðan gróðrarbotn, segði Signar á Brúnni, landsstýrismaður í mentamálum á pallborðsfundi um framtíðina hjá sjónleikinum í Føroyum

TURID KJØLBRO

Seinasta vikuskiftið var stór sjónleikarstevna í Havn. Hetta var árliga sjónleikarstevnan hjá Meginfelag Ahugaleikara Føroya, sum í gjár hevði 20 ár á baki. Havnar Sjónleikarfelag var vertur. Í sambandi við stevnuna, sum savnaði nógv fólki, var ein íslendskur sjónleikarabólkur á vitjan.

Sjónleikarstevnan vardi í tveir dagar. Leygardagurin varð settur av til sýningar, leikbrot og veitslu. Friggjakvøldið var pallborðsfundur, har evnið: „Er sjónleikurin, sum hann er, førur fyri at klára tær avbjóðingar, sum liggja fyri framan“ var til umrøðu. Við pallborðið sótu umboð fyri MAF, Leikarafelag Føroya, Leikpall Føroya, Undirvísing- og Mentamálastýrið, og Tórshavnar býráð. Hesi vóru Arni Joensen, Pouline Joensen, Laura Joensen, Signar á Brúnni og Klæmint Olsen.

Menningarmøguleikar til staðar

Sum landsstýrismaður í mentamálum viðgækk Signar á Brúnni á pallborðsfundinum, at umstøðurnar

- „Eftan Mentamálastýrisins er við stóði í Mentanarálitunum at orða ein meiri miðvísan mentanarpolitik, sum kann veita listafólki okkara tann sóma tey hava uppihorið - og samstundis stuðla føroyskum samleika í teimum broytingartíðum, sum standa fyri framan, sigur Signar á Brúnni

hjá leiklistafólki at virka undir í Føroyum ikki eru nóg góðar.

- Hetta er spell, tí økið, sum verður umboðað av sjónleikinum, er týðandi

partur av mentanarlívi okkara. Í fólki okkara eru menningarmøguleikar til staðar, eginleikar, ið ikki altíð eru nýttir til fulnar, men sum eiga at sleppa at mennast og búast. Eitt av høvuðsmálunum við mentapolitikki, ið veruliga skal verða listini at gagni, má vera at fáa fram skapandi gávur hjá fólki, og at geva hesum gávum góðan gróðrarbotn, sigur Signar á Brúnni.

- Hetta rann mær í huga, tá ið eg sá Studentakabarettina í ár. Fjöldin av leikarum hevði neyvan útbúgving innan leiklist, og tó leiktu hesi fólk við slíkum hegni og kynstri, at úrslitið var framúr gott. Ein sera væl eydnað studentakabarett. Sama var við Varmakelduteitinum í summar. Framfarslan var sett í verk av ungfolki í Fuglafirði, hon var so væl skipað og gjøgnumförd, at tiltakið savnaði 4-5 ferðir so nógv fólk sum roknað varð við.

- Hesar roynir sýndu mær tey evni, ið liggja í fólki okkara fyri júst hesi listagreini.

Skapa fortreytir

- Mentan okkara er eisini

allir teir mátarnir, sum vit forma, orða og mynda umstøður og tilveru okkara sum føroyingar. Mentanin er livandi, dynamisk og broytist sum umstøðurnar, tíðirnar og samfelagið.

- Ein mentapolitikkur eigur tí at skapa fortreytir fyri og birta upp undir, at vit kunnu geva tilverutreytunum, sum tær eru, mál og form úr frá einum føroyskum grundarlagi.

- Sjónleikurin, bæði á hugaleikurin og yrkisleikurin, eiga sín stóra og týðandi leiklut og ábyrgd. Hetta tí, at ein av stóru uppgávnunum hjá hesum partinum av mentan okkara er at gera borgaran varugan við lut hansara í nútíðarsamfelagnum og kor hansara um partur av einum fólkaræðsligum umhvørvi.

Stuðla, men ikki stýra

- Uppgáva myndugleikanna er eftir førinum at stuðla sjónleikinum og øðrum listagreinum, og at gera hetta eftir somu meginreglum, sum eru galdandi í øðrum Norðurlöndum: at stuðla, men ikki at stýra listini.

- Ofta verður funnist at, at fíggarligi stuðulin til

mentan og list er ov lítil. Hesum eri eg samdur í, men kann tó vísa á, at samanbórið við seinastu fíggarlóg er jättanin til mentanarlíg tiltøk økt við 600.000 krónur. Eftanin er, at meginparturin av hesi øktu jättan skal verður nýttur til at styrkja sjónleikin við. Leggjast kann afturat hesum, at tvey tey seinastu árini er jättanin til Mentanargrunn Løgtingsins farin úr 1,7 mió. krónur til 2,5 mió. krónur. Í lötuni verður arbeitt við at geva Mentanargrunninum mogleikar fyri at veita lagalig lán umframt studding, sigur Signar á Brúnni.

Kommunurnar meiri við

Í samrøðu her í blaðnum hevur landsstýrismaðurin í mentamálum fleiri ferðir víst á, at fíggarligi parturin hjá kommununum hevur verið alt ov lítil, tá ið tað snýr seg um at stuðla listini.

- Tað er mítt mál at taka samráðingar upp við kommunurnar við tí endamáli at fáa tær at átaka sær stórrí part av veitingunum til mentanarlíg tiltøk.

Hanus og Aldubáran á pall

TURID KJØLBRO

Um vikuskiftið vera tvær konsertir við Hanusi G. Johansen og Aldubáran í Norðurlandahúsinum.

Hanus er einamest kendur sum vísusangarin, ið við síni eyðkendu rødd og gittara hevur bergtikið ung sum gomul. Nú verður Hanus so stuðlaður av Aldubáran, ið til hetta tiltakið hevur fingið lagt tónleikin til rættis, soleiðis at tað tónlistarlaga hjá Hanusi og Aldubáran fara at stuðla hvør øðrum.

Á skránni verða nýggj og gomul lög hjá Hanusi, bæði kend og minni kend. Vit kunnu nevna Fagra blóma, Hvíldarløtan, Lívið, Tá eg at kvøða, Timburmenn,

Fagra blóma, Á kundi á tíðarhavi, Saknur, Eygu tíni, Marita og Longsul.

Lagt lögini til rættis hava Stamen Stantchev, Edward N. Debess, Páll Sólstein, Ólavur Jakobsen og Kári Bæk.

Hanus G. Johansen og Aldubáran.

Mynd: Álvur Haraldsen